

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 677/2018 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om utbildning av audionomer

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 677/2018 rd undertecknat av riksdagsledamot Mikaela Nylander/sfp m.fl.:

Vilka åtgärder ämnar statsrådet vidta för att trygga den goda nordiska nivån på utbildning när det gäller hörselrehabilitering även i Finland,

vilka åtgärder ämnar statsrådet vidta för att trygga ett tillräckligt antal kunniga och finsk- och svenskspråkiga audionomer och

vilka åtgärder ämnar statsrådet vidta för att etablera audionomutbildningen som en utbildning som leder till en egen examen inom hälsovårdens examensfält?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

För arbetsuppgiften som audionom finns det inte specificerade kompetenskrav som baserar sig på författningar. Med andra ord är yrket inte reglerat. I utredningen som den arbetsgrupp som utbildnings- och kulturministeriet tillsatte 2013 i syfte att utveckla audionomutbildningen (I centrum för hörselvården – Utveckling av audionomutbildningen, undervisnings- och kulturministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar 2013:12) utarbetade konstateras att det inom hörselvården arbetar kunniga i olika yrkesgrupper och att arbetet utförs inom ramen för ett yrkesövergripande samarbete. En höjning av kompetens- och utbildningsnivån gällande hörselrehabiliteringen förutsätter alltså att kompetensen i hörselvård utvecklas i ett flertal olika yrkesgrupper, både via utbildning som leder till examen och genom fortgående inläring.

Undervisnings- och kulturministeriet och social- och hälsovårdsministeriet genomför under 2017–2019 projektet Osaamisella soteen i syfte att förstärka det riksomfattande samarbetet när det gäller utbildningen inom social- och hälsovårdsområdet. I projektet har kompetensbehoven identifierats i bred utsträckning vilket medfört att inga enskilda yrkesgrupper eller utbildningar har lyfts fram i mellanrapporten utan kompetensbehoven har i stället beskrivits allmänt.

I projektet har kompetensbehov av mycket liknande art identifierats som de som återfinns i audionomernas föränderliga arbetsbeskrivning och som beskrivs i spørgsmålet, till exempel teknologi-kompetens, kompetens i fråga servicehandledning och servicesystem, kompetens i kostnadseffektivitet och kompetens i anslutning till konkurrensutsättning, kundorientering och roller som blir allt mångsidigare.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 677/2018 rd

I projektet har inte kartlagts ändringsbehov som gäller utbildningsstrukturer utan framtidens kompetensbehov mer allmänt. Under projektets gång har man emellertid diskuterat ett eventuellt behov av att inleda en diskussion om strukturen av högskoleexamina inom social- och hälsovårdsområdet och den fortgående inläringen samt dess funktionsduglighet eftersom det i arbetslivet har fastställts ett stort antal arbetsuppgifter som kräver specialisering som inte kan tillgodoses genom utbildning som leder till examen. Behovet bör analyseras i samarbete med bland annat arbetslivet.

I visionen för högskoleutbildningen och forskningen år 2030 uppställdes som mål bland annat förbättrade möjligheter till fortgående inläring i högskolorna. I slutet av januari 2019 publicerades en vägkarta för högskoleutbildningsvisionen och utvecklingsprogrammen som påskyndar förverkligandet av visionen. I utvecklingsprogrammet om den kompetentaste arbetskraften skapas en handlingsmodell för fortgående inläring och ett konceptuellt utbud i samarbete mellan intressentgrupperna och undervisnings- och kulturministeriet.

Även reformen av finansieringsmodellerna är en del av verkställande av visionen. I högskolornas nya finansieringsmodeller för avtalsperioden 2021–2024 stärks högskolornas finansieringsandelar för fortgående inläring betydligt.

De nya kompetensbehoven och kompetenskraven som den nya teknologin och omvandlingen i arbetet förutsätter kräver att hela utbildningssystemet utvecklas för att det ska kunna tillgodose behoven av fortgående inläring. Undervisnings- och kulturministeriet har 5.2.2019 tillsatt en arbetsgrupp som ska förnya den fortgående inläringen och förbättra möjligheterna till den. Arbetsgruppen har som uppgift att ta fram ett förslag till handlingsmodell med vilken man förebyggande möter behoven gällande omskolning och kompletterande utbildning. Dessutom har arbetsgruppen som uppgift att föreslå åtgärder med vilka de finansiella incitamenten för studier under arbetskarriären stärks, systematiken i fråga om utvecklingen av kompetensen under arbetskarriären utökas, arbete och studier sammanjämkas och den ändamålsenliga målinriktningen av utbildningsresurserna förbättras. Arbetsgruppen bereder förslaget om en vägkarta över hur åtgärderna framskrider och om de åtgärder som ska inledas omedelbart före 30.4.2019.

Audionomutbildningen utgör som utbildning som inte leder till examen en del av analysen kring utbildningsbehoven gällande fortgående inläring.

Helsingfors 21.3.2019

Undervisningsminister Sanni Grahn-Laasonen